

1. TRZECIE SPOTKANIE PROJEKTOWE

Trzecie spotkanie projektowe Con3Post odbyło się 19 maja 2020 r. Z powodu pandemii COVID-19 członkowie zespołu projektowego spotkali się online, aby omówić postępy w realizacji projektu, dalsze plany oraz oczekiwane rezultaty. Zespół projektowy przedyskutował także trzy regionalne studia przypadków dotyczące delegowania obywateli krajów trzecich do pracy w sektorze budowlanym w Europie. Poniżej prezentujemy podsumowanie tych dyskusji.

2. REGIONALNE STUDIUM PRZYPADKU I

W raporcie [„Z Bośni i Hercegowiny do Austrii przez Słowenię: migracja i delegowanie obywateli krajów trzecich w UE”](#), opracowanym przez Sonilę Danaj, Leonarda Geyera, Sanję Cukut Krilić, Kristinę Toplak i Mojcę Vah Jevšnik, omówiona została specyfika delegowania obywateli krajów trzecich do pracy w regionie. Główne wnioski płynące z raportu wskazują, że istnieją silne czynniki ‘push’ i ‘pull’ obejmujące kraj pochodzenia (Bośnia i Hercegowina), kraj wysyłający (Słowenia) oraz kraj przyjmujący (Austria). Pracownicy z Bośni i Hercegowiny doświadczyli w swoim kraju niestabilności gospodarczej i politycznej oraz braku poczucia bezpieczeństwa, co miało wpływ na ich plany migracji do sąsiadującej Słowenii, która oferuje migrantom z krajów byłej Jugosławii względnie łatwy dostęp do rynku pracy. Z kolei słoweńscy pracodawcy, zatrudniając pracowników z Bośni i Hercegowiny, jak również pracowników rodzimych, oferują konkurencyjnie tańsze usługi w sektorze budowlanym państw Unii Europejskiej (UE). W ten sposób niektórzy pracodawcy przekształcają tymczasowe świadczenie usług w ekspansywny model biznesowy. Ponadto autorzy raportu ustalili, że mimo iż Słowenia oraz Austria mają ugruntowane regulacje prawne dotyczące zatrudnienia (włączając w to obowiązujące powszechnie układy zbiorowe w Austrii), przenoszone są tam z kraju pochodzenia pracowników delegowanych praktyki związane ze stosunkiem zatrudnienia, które są niezgodne z prawem i oparte na wyzysku.

3. REGIONALNE STUDIUM PRZYPADKU II

Jak wskazuje Rossana Cillo, autorka raportu [„Z Maroka i Tunezji do Belgii przez Włochy: migracja i delegowanie obywateli krajów trzecich”](#), zatrudnianie obywateli krajów trzecich delegowanych do pracy w belgijskim sektorze budowlanym zapoczątkowało nowy etap niezdrowej konkurencji między pracownikami krajowymi a pracownikami pochodzącymi z pozostałych krajów UE, którzy od wielu lat pracują jako pracownicy delegowani. Przedsiębiorstwa belgijskie stosują model biznesowy, który zakłada zwiększanie elastyczności i ograniczanie kosztów pracy poprzez wykorzystanie strumieni pracowników delegowanych i współpracę z włoskimi przedsiębiorstwami budowlanymi. Włoskie przedsiębiorstwa oferują niższe koszty i większą elastyczność ze względu na dostępność dużej rezerwy wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych pracowników, którzy stracili pracę w sektorze budowlanym w wyniku kryzysu gospodarczego w 2008 roku. Co więcej, pracownicy delegowani będący obywatelami krajów trzecich stają się często ofiarami szantażu z powodu ich niepewnego statusu prawnego i/lub podatności na naruszanie praw i przemoc ekonomiczną.

4. REGIONALNE STUDIUM PRZYPADKU III

W raporcie [„Z Ukrainy do Finlandii i Estonii przez Polskę: migracja i delegowanie obywateli krajów trzecich”](#), opracowanym przez Kairit Kall, Anitę Brzozowską, Nathana Lillie, Kamila Matuszczyka i Justynę Salamońską, podkreślono ogromne trudności w zakresie regulacji zjawisk związanych z delegowaniem pracowników w regionie. Raport wskazuje, że skala zagrożeń, na które narażeni są delegowani obywatele krajów trzecich, jest większa niż w przypadku pracowników delegowanych, którzy są obywatelami państw członkowskich UE. Ponadto autorzy dowodzą, że delegowanie obywateli krajów trzecich może być różnorodnie uwarunkowane (m.in. z powodu różnic na rynkach pracy w krajach wysyłającym i przyjmującym, istniejących już przepływów migracyjnych i rozwoju przemysłu migracyjnego). Co więcej, dane wyraźnie wskazują, że niektóre przedsiębiorstwa delegujące pracowników w regionie próbują uzyskać przewagę konkurencyjną poprzez unikanie kontroli i rezygnowanie z droższych i trudniejszych metod zatrudniania migrantów. Może to wynikać z dużej dostępności mniej wymagających pracowników z krajów trzecich, a także z możliwości zatrudniania ich za pośrednictwem złożonych struktur korporacyjnych, które chronią pracodawców przed kontrolami i odpowiedzialnością za naruszenia istniejących regulacji.

5. NADCHODZĄCE WYDARZENIA

Zespół projektowy pracuje obecnie nad **raportem porównawczym** podsumowującym wnioski płynące z trzech raportów regionalnych i zawierającym rekomendacje dla władz krajowych oraz na poziomie unijnym. Ponadto partnerzy przygotowują trzy regionalne **ekspertyzy dotyczące polityk w zakresie delegowania**. Ekspertyzy obejmujące rekomendacje dla szerokiego grona interesariuszy zostaną opublikowane jesienią 2020 r. Najważniejsze wnioski z projektu zostaną przedstawione na **międzynarodowej konferencji**, którą zespół Con3Post zorganizuje w drugiej połowie 2020 r.

6. KONTAKT

Koordynatorka projektu: Mojca Vah Jevšnik (Centrum Badań Słoweńskiej Akademii Nauki i Sztuki), mvah@zrc-sazu.si

Osoba odpowiedzialna za komunikację i rozpowszechnianie wyników projektu: Anita Brzozowska (Uniwersytet Warszawski, Ośrodek Badań nad Migracjami), anita.brzozowska@uw.edu.pl

Kierownicy lokalnych zespołów:

- Sonila Danaj (European Centre for Social Welfare Policy and Research), danaj@euro.centre.org
- Fabio Perocco (Uniwersytet Ca' Foscari), fabio.perocco@unive.it
- Nathan Lillie (Uniwersytet w Jyväskylä), nathan.a.lillie@jyu.fi
- Justyna Salamońska (Uniwersytet Warszawski, Ośrodek Badań nad Migracjami), jj.salamonska@uw.edu.pl

Publikacja została sfinansowana ze środków Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych „EaSI” (2014–2020). Dodatkowe informacje znajdują się na stronie <http://ec.europa.eu/social/easi>. Informacje zawarte w niniejszej publikacji niekoniecznie odzwierciedlają oficjalne stanowisko Komisji Europejskiej.